

4. Алексеева Д. Г., Пыхтин С. В. Правовые проблемы потребительского кредитования на современном этапе. Закон. – 2005. – № 12. – С. 55-65.

5. Подсыпанин С. С. Правовые основы потребительского кредита в Германии. Иностранное право. – 2000. – № 1. – С. 5-19.

Вініченко І.І.

студент,

Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет

РОЗВИТОК ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ В АГРАРНОМУ ВИРОБНИЦТВІ

Аграрне виробництво України, що забезпечує близько третини валового внутрішнього продукту, зайнятість майже третини працюючого населення, близько 95 % товарів народного споживання, утримує сільську мережу з 17 млн. жителів. Внаслідок довготривалої економічної кризи матеріально-ресурсний потенціал аграрного сектору значно скоротився, зменшилась майже удвічі кількість тракторів, зернозбиральних комбайнів, інших сільськогосподарських машин і знарядь, що призвело до різкого спаду виробництва сільськогосподарської продукції, зниження його ефективності. За цих умов важливого значення набуває обґрунтування пріоритетних напрямів розвитку інвестиційного процесу в аграрному виробництві.

Проблема розвитку інвестиційного процесу нині набуває визначального характеру для виходу сільського господарства з критичного стану та забезпечення конкурентоспроможного виробництва продуктів харчування як на внутрішньому, так і зовнішньому продовольчих ринках. Це зумовлюється необхідністю системного оновлення і розвитку матеріально-ресурсних засобів, спожитих у суспільному виробництві аграрної сфери. Тільки на основі державної науково обґрунтованої інвестиційної політики можливе здійснення техніко-технологічного переоснащення та реконструкції аграрних галузей на засадах застосування досягнень науково-технічного прогресу, переходу на інноваційну модель сільськогосподарського виробництва.

Мобілізація, залучення інвестицій і їх використання на всіх рівнях господарювання є сутністю інвестиційного процесу. Інвестиційний процес – багатостороння діяльність учасників відтворювального процесу з метою нарощування капіталу всіх суб'єктів господарювання. Інвестиційний процес – складова частина суспільного відтворення, оскільки відображає всі стадії відтворювального процесу: виробництво,

розподіл, обмін та споживання інвестиційних благ. Суб'єктами інвестиційного процесу є всі суб'єкти економіки – підприємства, організації ринкової інфраструктури, домогосподарства, держава. Об'єктами інвестиційного процесу є інвестиції. Відображення інвестиційного процесу в умовах ринкових відносин може бути двостороннім: з погляду динаміки фізичних величин і з погляду фінансових показників.

Інвестиційний процес в аграрному виробництві являє собою діяльність підприємства з розробки інвестиційного проекту відповідно до бізнес-плану, пошук інвесторів, укладання договорів на обсяги та строки залучення інвестицій, визначення напрямів їх освоєння та узгодження термінів їх повернення. Розробка інвестиційного проекту досить тривалий, а нерідко і дуже дорогий процес, що складається з ряду етапів і стадій. Пропонуємо розрізнити три основні фази цього процесу.

Передінвестиційна фаза. На цій фазі визначається доцільність здійснення інвестицій у певний проект. За результатами проведення комплексних досліджень всіх аспектів, пов'язаних з реалізацією проекту, здійснюється оцінка і приймається рішення про інвестування.

Інвестиційна фаза. На цій фазі здійснюються інвестиції в проект: розробляється проектно-кошторисна документація, укладаються контракти між учасниками інвестиційного процесу і здійснюється будівництво об'єктів, тобто створюється матеріальна і правова основа для одержання запланованих вигод від реалізації проекту. Рішення, прийняті на інвестиційній фазі, не обов'язково збігаються з результатами передінвестиційних досліджень. Тому велика увага на цій фазі приділяється моніторингу, яка дає змогу встановити розбіжності між фактичними і плановими показниками проекту.

Експлуатаційна фаза. Інколи дослідники не розглядають цю фазу в проектному циклі. Це пояснюється тим, що після введення об'єкта в експлуатацію проект переходить у якісно інший стан, а іноді значно змінюється і склад учасників проекту. Водночас з позиції визначення ефективності проекту ця фаза є найбільш значимою, тому що саме в період функціонування проекту з'являється потік доходів, які робить проект рентабельним для інвестора.

Вважаємо, що основна увага повинна приділятися саме передінвестиційній фазі, пов'язаній з розробкою інвестиційного проекту, тому що саме на цій фазі здійснюються основні розрахунки економічної ефективності інвестиційних проектів і проводиться їх добір для наступної реалізації.

Дослідження свідчить, що в Україні не обґрунтовані основні напрями інвестиційного процесу в аграрному виробництві. До того ж центральні владні структури певною мірою втратили керованість суспільним виробництвом, визначенням пріоритетних напрямів зосеред-

ження інвестицій на основних галузях і видах виробничої діяльності, а також обґрунтуванням джерел використання інвестиційних коштів.

Вважаємо, що основними пріоритетами розвитку інвестиційного процесу в АПК мають бути:

– впровадження високопродуктивних технологій вирощування сільськогосподарських культур та утримання худоби;

– налагодження випуску ефективних хімічних засобів захисту тварин і рослин, оновлення та модернізація на базі новітніх технологій підприємств переробної та харчової промисловості;

– випуск обладнання для масложирової, м'ясо-молочної, борошномельно- круп'яної та хлібопекарської промисловості;

– розвиток сільськогосподарського машинобудування, сировинної бази для виробництва тари та пакувальних матеріалів.

Реалізація даних напрямів забезпечить розв'язання проблеми сприятливого інвестиційного клімату в аграрному виробництві держави.